Raadsinformatiebrief

Datum	30 juni 2026
Onderwerp	Raadsinformatiebrief collegebesluit inzet zonne-energie Programma Grootschalige Opwek
Zaaknummer	Z24 - 279281
Documentnr.	UIT/26 - 773837

Inleiding

Met deze raadsbrief informeren wij u over een vervolgstap binnen het *Programma Grootschalige Opwek.*

Onze gemeente staat voor de opgave om in 2030 minimaal 0,05 TWh aan hernieuwbare elektriciteit op te wekken. Naar aanleiding van de eerdere raadsbesluiten en de recente afronding van het *Witboek 'Energiesysteem van de toekomst'* (nu: het Witboek) heeft het college besloten om voor deze 2030 opgave volledig in te zetten op zonne-energie, derhalve zonder wind, en de koers uit het *Witboek* te volgen. Ook gaan we de voorbereiding starten voor de planvorming in Zoekgebied Zon-1 'De Margriet'.

In deze brief lichten wij de achtergrond, de argumenten en de vervolgstappen van dit besluit aan u toe.

Inhoudelijk

Aansluiting bij het Witboek 'Energiesysteem van de toekomst'

Het *Witboek* (RIB 3 maart 2026) is meer dan een onderzoeksrapport. Het is een nieuwe manier van kijken naar energie in de gemeente Vught, waarbij energie een leidend thema is bij ruimtelijke beslissingen.

De uitwerking van Zon-1 De Margriet zien wij daarom niet als een losstaand opwekproject. Het past binnen de bredere koers uit het *Witboek*. Dat betekent dat wij kijken naar meer dan alleen het aantal zonnepanelen. We onderzoeken ook hoe lokale afname, opslag, slim gebruik van energie, landschappelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde kunnen worden verbonden. Daarmee sluit de aanpak aan bij een meer decentraal energiesysteem zoals bedoeld in het *Witboek*.

Deze aanpak, en daarmee de koers van het *Witboek*, sluit nauw aan bij de Kamerbrief van de minister van Klimaat en Groene Groei van 18 juni 2025. Het Rijk zet eveneens in op decentrale ontwikkeling van het energiesysteem en betere afstemming tussen gebiedsontwikkeling en energie.

Inzetten op zonne-energie

Met het raadsbesluit van 5 juni 2025 is de koers voor grootschalige opwek in de gemeente Vught veranderd. De raad vroeg om een zoektocht naar brede oplossingen met maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie. In het *Witboek* zijn deze oplossingen in beeld gebracht. Tot nu toe zijn er echter nog geen concrete stappen gezet richting realisatie van grootschalige opwek. Tegelijkertijd blijft de behoefte aan duurzame elektriciteit toenemen, onder andere door woningbouw, mobiliteit, verduurzaming van bedrijven en de overstap naar elektrische warmteoplossingen.

Met de keuze voor een gerichte inzet op zonne-energie, ontstaat bestuurlijke duidelijkheid. Door dit besluit kan de gemeente Vught vooruitgang gaan boeken en aan de stakeholders aantonen en onderbouwen welke stappen zijn en worden gezet.

Dit besluit staat voor de RES-opgave tot en met 2030. Richting 2050 blijft ruimte bestaan voor een bredere afweging en innovatieve ontwikkelingen in de energiemix en het energiesysteem van Vught.

Zorgvuldig ruimtegebruik door toepassing van de Zonneladder
Om wildgroei van zonneparken tegen te gaan en ons landschap te beschermen, wordt de voorkeursvolgorde van de zonneladder gehanteerd. Concreet werken wij langs drie lijnen:

- **Zon-op-dak:** we zetten maximaal in op het benutten van grote daken van bedrijven, agrarische ondernemers en maatschappelijk vastgoed. De gemeente speelt hierin een actieve, stimulerende rol.
- **Slim dubbel ruimtegebruik:** hierbij wordt ruimte twee keer benut, bijvoorbeeld bij landbouwgronden (Agri PV). Ook onderzoeken we de potentie van zonnecarports boven parkeerterreinen in de gemeente Vught en stimuleren realisatie.
- **Zon-op-land:** berekeningen tonen aan dat daken en carports samen onvoldoende zijn om 0,05 TWh opwek te realiseren. Daarom is grootschalige opwek op land ook nodig. Dat brengt ons bij Zoekgebied Zon-1 ‘De Margriet’.

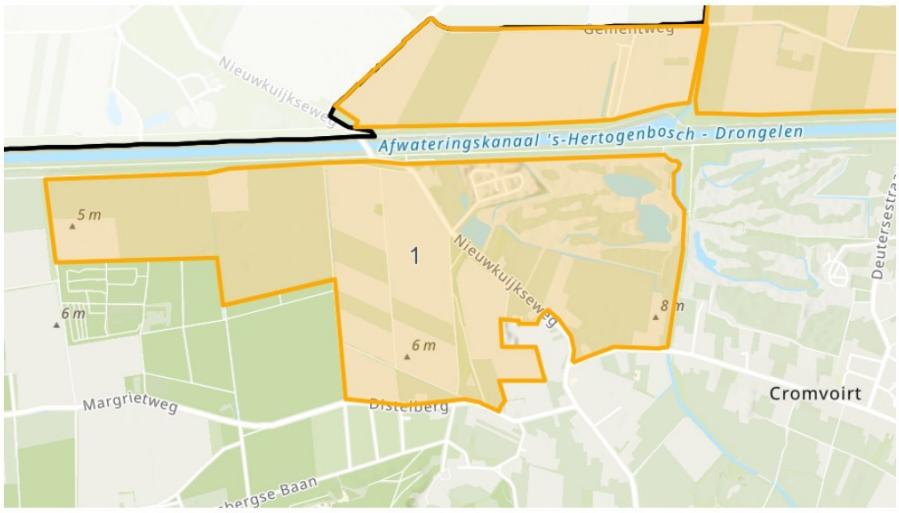
Invulling Zoekgebied Zon-1 'De Margriet'
Omdat berekeningen uitwijzen dat de potentie voor zon-op-dak en zonne-carports onvoldoende is om 0,05 TWh duurzame energie op te wekken, is Zoekgebied Zon-1 'De Margriet' aangewezen als kansrijke projectlocatie voor grootschalige zonne-opwek op land. Hieronder de redenen waarom deze locatie kansrijk is:

- De gemeente heeft grondposities in het gebied. Dat biedt een goede uitgangspositie om regie te houden en samenwerking met lokale partners vorm te geven;
- De grond bestaat deels uit minder vruchtbare gronden. Dat maakt inpassing van een zonneveld hier minder bezwaarlijk dan op vruchtbare landbouwgrond;
- Het gebied biedt kansen voor koppeling met andere doelen: het bestaande project 'De Margriet' richt zich al op biologische verbetering van de grond. Zon op land kan hiermee samengaan;
- Het gebied is onderzocht in het Plan-MER en heeft een eigen gebiedspaspoort met ruimtelijke en sociale randvoorwaarden;

- De intentieovereenkomst met Bernardus laat zien dat maatschappelijke partners bereid zijn een bijdrage te leveren.

Het aanwijzen van Zoekgebied Zon-1 ‘De Margriet’ betekent nadrukkelijk niet dat er al een definitief plan ligt. De komende fase is bedoeld om de haalbaarheid, randvoorwaarden, samenwerking, participatie en benodigde onderzoeken zorgvuldig uit te werken. Pas daarna kan besluitvorming plaatsvinden over een concreet initiatief.

Afbeelding: Zoekgebied Zon 1– met links ‘De Margriet’.

Uitdagingen

Wij zijn ons bewust van een aantal uitdagingen die deze aanpak met zich meebrengt. Er bestaat een grote afhankelijkheid van dak eigenaren voor het realiseren van zon-op-dak. Daarom zal de gemeente Vught van een faciliterende naar een meer stimulerende rol moeten gaan.

Het elektriciteitsnet in Noord-Brabant is overbelast. Een piek aan zonne-energie kan dit probleem vergroten. Door ontwikkelaars te verplichten om oplossingen voor energieopslag (batterijen) of slimme netsturing (energie managementsysteem) in hun plannen te integreren wordt het net minimaal belast.

De strategie om in te zetten op zonne-energie is naar verwachting toereikend voor de doelstelling van 0,05 TWh. Richting 2050 zal de elektriciteitsvraag verdrievoudigen. Dit betekent dat het gesprek over regionale samenwerking en andere opwektechnieken na 2030 opnieuw gevoerd moet worden. De gemeente Vught zal meewerken aan, en streven naar, meer passende keuzes dan in RES 1.0 zijn gemaakt.

Onderzoek, vergunningsprocedures, participatietrajecten en de daadwerkelijke realisatie van een opwekproject is een langdurig traject. Realisatie van de RES NOB 2030 opgave zal naar verwachting na 2030, richting 2033 plaatsvinden.

Deze uitdagingen nemen niet weg dat we nu in actie komen. Door de planvorming voor Zoekgebied Zon-1 te starten, wordt de basis gelegd voor daadwerkelijke realisatie. En door de koers van het *Witboek* te volgen, werkt Vught tegelijk aan een energiesysteem dat ook na 2030 toekomstbestendig is. Samen met de energiegemeenschap, met ondernemers, met de provincie en met regionale partners.

Vervolgproces
Het collegebesluit volgen we op met de volgende aanpak:

- Uitwerking van de juridische, financiële, ruimtelijke en uiteindelijk de technische haalbaarheid;
- Vroegtijdig overleg met provincie Noord-Brabant, Enexis en andere relevante partners;
- Participatie met alle stakeholders, waaronder grondeigenaren, omwonenden, ondernemers en de Energiegemeenschap Vught;
- Uitwerking van de randvoorwaarden uit het Programma Grootschalige Opwek en het gebiedspaspoort;
- Regionale afstemming met de RES-regio Noordoost-Brabant over de koers van de gemeente Vught en de rol die de gemeente Vught in de regio kan spelen;
- Communicatie met inwoners via de reguliere communicatiekanalen en WijinVught.nl;
- Informatievoorziening aan de gemeenteraad over de voortgang en de keuzes die in het vervolg aan de orde komen.

Tot slot
Met deze koers zet de gemeente Vught een concrete vervolgstap in de energietransitie. We kiezen voor een aanpak die past bij de besluitvorming van de gemeenteraad, bij de schaal van de gemeente Vught en bij de noodzaak om energie, landschap, lokale samenwerking en toekomstbestendige gebiedsontwikkeling met elkaar te verbinden.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan